

**Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát
Šumavská 519/35, 602 00 Brno**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1060/25-B
Sp. zn. ČŠIB-S-152/25-B

Název	Waldorfská základní škola Lacerta, z.ú.
Sídlo	Dvořákova 1594/19, 669 02 Znojmo
E-mail	waldorflacerta@gmail.com
IČO	21 724 989
Identifikátor	691 018 316
Právní forma	ústav
Zastupující	Mgr. Alena Vavroušková
Zřizovatel	Waldorf pro Znojensko, z.s. Na Hájku 227, 669 02 Suchohrdly
Místa inspekční činnosti	Dvořákova 1594/19, Loucká 656/21, Znojmo
Inspekční činnost na místě	16. 4., 26., 28. - 29. 5. 2025

Inspekční činnost byla zahájena doručením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost na žádost podle § 174 odst. 7 ve smyslu odst. 2 písm. b), c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů.

Charakteristika

Waldorfská základní škola Lacerta, z.ú. (dále „škola“) vykonává od 1. 9. 2024 činnost základní školy, školní družiny a školního klubu. Škola sídlí v pronajaté budově bývalého internátu střední odborné školy na ulici Dvořákova, část žáků je vzdělávána na odloučeném pracovišti v pronajatých prostorách budovy vysoké školy na ulici Loucká.

Škola vychází z principů výuky waldorfské pedagogiky, je členem „Asociace waldorfských škol České republiky“. V době inspekční činnosti se v sedmi třídách vzdělávalo 101 žáků prvního až sedmého ročníku. Z celkového počtu žáků jich 15, tj. 14,85 % mělo speciální vzdělávací potřeby (dále „SVP“) s doporučeným druhým až čtvrtým stupněm podpůrných opatření, z toho jeden žák byl identifikován jako nadaný a jeden mimořádně nadaný. Škola též vzdělávala šest žáků s odlišným mateřským jazykem. Zájmové vzdělávání škola poskytovala ve dvou odděleních školní družiny 60 účastníkům (dále „žáci“) a 20 žákům ve školním klubu, který je organizován zejména formou zájmových kroužků (výtvarný, pohybový, deskové hry, rukodělný nebo interaktivní).

Stravování žáků je zajišťováno na obou pracovištích na základě smluvních vztahů s jinými poskytovateli školního stravování.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) ve svých koncepčních záměrech na období 2024-2030 jasně formulovala reálnou strategii rozvoje školy, která reflektuje vizi zřizovatele a zásady Waldorfské pedagogiky. I přes krátkou dobu od založení školy bylo v době inspekční činnosti již zřetelné naplňování některých koncepčních záměrů. Ředitelka podniká postupné kroky k přesunu činnosti školy do větších prostor a sjednocení provozu v jednom místě poskytovaného vzdělávání. Velký důraz ředitelka klade na vytváření vstřícných vztahů ve školní komunitě, spolupráci s rodiči a širokou veřejností. Daří se i realizace vizí odborného růstu pedagogických pracovníků. Záměry v oblasti zkvalitňování průběhu vzdělávání, podpora individuality žáků a zdravého životního stylu byly patrné při inspekčních hospitacích. Všichni zaměstnanci, žáci i jejich zákonní zástupci jsou o činnosti školy dobře informováni a mají možnost aktivně se podílet na jejím rozvoji.

Ředitelka, která je zároveň spoluzakladatelkou školy, vykazuje vysokou míru osobního nasazení a zájmu o kvalitní chod školy a úroveň poskytovaného vzdělávání. Při vedení školy efektivně využívá své manažerské i pedagogické zkušenosti získané během předchozí řídicí praxe. Základem fungování školy je úzká týmová spolupráce, která zaměstnancům umožňuje společně plánovat, diskutovat a sdílet zpětnou vazbu v souvislosti s realizací vzdělávacího procesu. Každodenní komunikace o zvýšení jeho účinnosti je vedle jednání pedagogické rady podpořena tzv. „kolegiem“, které se koná každý týden a je funkční metodickou platformou vedení pedagogických pracovníků. Část kompetencí spojených s řízením školy ředitelka vhodně delegovala na svoji zástupkyni, s níž realizuje čtenou hospitační a kontrolní činnost. Závěry z hospitací poskytují pedagogickým pracovníkům zpětnou vazbu o kvalitě jejich práce, a také doporučení k jejímu zlepšení. Začínajícím pedagogům či těm bez požadované odborné kvalifikace je poskytována podpora prostřednictvím zástupkyně ředitelky, která je v roli uvádějícího učitele provází při seznamování se školním prostředím a používanou metodikou výuky. Systematické naplňování adaptačních plánů probíhá prostřednictvím náslechnů, vzájemných hospitací a pravidelných konzultací. Ředitelka věnuje velkou pozornost podpoře osobnostního i profesního rozvoje pedagogických pracovníků, a to včetně vlastního profesního růstu. Pedagogové se aktivně účastní vzdělávacích akcí a seminářů, jejichž zaměření se odvíjí

od potřeb školy i jednotlivců. Schopnost pedagogů uplatnit získané zkušenosti pozitivně ovlivňovala vzdělávací proces. Pedagogický sbor se též zapojuje do metodických setkání a školení pořádaných „Místní akční skupinou Znojenské vinařství, z.s.“ Přínosem jsou pravidelné odborné workshopy zaměřené na pedagogickou praxi a výměna zkušeností s pedagogy dalších waldorfských škol. Do spolupráce s dalšími waldorfskými školami jsou zapojováni i žáci. Aktivně se účastní olympiády v duchu řecké olympijské tradice, na kterou se celoročně připravují a díky které mohou navázat přátelské vztahy s žáky napříč waldorfskými školami z celé České republiky.

Poradenské služby škola kompetentně zajišťuje školním poradenským pracovištěm, jehož členy jsou zástupkyně ředitelky – výchovná poradkyně a školní metodička prevence. Vzhledem k jejich působení na odloučeném pracovišti má významný podíl na koordinaci péče o žáky se SVP a žáky nadané také ředitelka školy jako speciální pedagožka. Dokumentace školního poradenského pracoviště je kvalitně zpracována a přehledně vedena, všichni pedagogové jsou dobře seznámeni s doporučeními školských poradenských zařízení a individuálními vzdělávacími plány žáků, informace jsou předávány na jednáních pedagogické rady a kolegiích. Výsledky a dopady poradenských služeb jsou sledovány a cíleně vyhodnocovány. Školní metodička prevence působí na této pozici krátce a rychle získává potřebné zkušenosti. Zabezpečuje průběžné naplňování plánovaných aktivit preventivního programu. Škola nevyužívá sociometrické šetření jako standardní nástroj zjišťování klimatu, i když by to vzhledem ke složení tříd bylo vhodné. Přesto se závažné problémy v kolektivech nevyskytly, protože třídy jsou průběžně sledovány třídními učitelkami. Individuální případy náročného chování žáka škola řešila ve spolupráci se zákonnými zástupci, jednomu z nich zajistila externí školní psycholožku. Ke komunitnímu klimatu školy přispívají např. adaptační dny v úvodu školního roku, patronství žáků pátého ročníku nad prvňáky, vzájemným vztahům prospívá častá komunikace se zákonnými zástupci.

Jednotlivá pracoviště měla v době inspekční činnosti odlišné prostorové podmínky, přesto se ředitelce ve spolupráci se zřizovatelem, pedagogy a rodiči podařilo vytvořit podnětné prostředí pro vzdělávání žáků. Třídy umístěné v budově sídla školy byly prostorově menší, výhodou však bylo, že každá z nich disponovala vlastní šatnou a sociálním zařízením. Prostorová omezení vyučující kompenzují častým zařazováním pohybových a relaxačních aktivit, pobytem na školním hřišti, výukou bruslení, plavání a projektovými dny konanými mimo školu. Třídy situované na odloučeném pracovišti poskytovaly pedagogům i žákům dostatek prostoru pro realizaci vzdělávacích činností. Manuální zručnost a kreativita žáků je podporována při manipulaci s různými pomůckami a přírodními materiály, využívané pomůcky zároveň odpovídají moderním požadavkům na vzdělávání, včetně zapojení digitálních technologií. Školní družina a školní klub využívají odpovídající prostory a materiální vybavení k zajištění zájmových a odpočinkových činností žáků. V rámci volnočasových činností mají žáci přístup k širokému výběru stavebnic, společenských her, výtvarných a kreativních pomůcek i místu k odpočinku. Také ve školní družině a školním klubu žáci často pobývají venku, k čemuž jim slouží školní i veřejná sportoviště a přilehlé přírodní okolí. Škola aktivně pracuje s bezpečnostními riziky, která byla při kontrole zjištěna. Řešením příčin úrazů se škola systematicky zabývá, po každém úrazu probíhá opětovné poučení žáků a přijetí opatření.

Finanční prostředky z projektové činnosti i sponzorské dary, které ředitelka aktivně získává, pozitivně ovlivňují chod školy. Díky ní se daří zkvalitňovat materiální podmínky pro vzdělávání žáků, aplikovat inovativní výukové metody či organizovat další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Vzdělávání žáků probíhá v souladu s principy waldorfské pedagogiky. Hlavní vyučovací předměty jsou realizovány v blocích formou tzv. epoch, které se konají v pravidelných časových cyklech a trvají dvě vyučovací hodiny. Výuka v epochách je strukturována do tří fází – rytmické, výkladové (popř. procvičovací) a zklidňující, které podporují celostní přístup k učení a zvyšují zájem žáků o vzdělávání. Výuka ostatních vzdělávacích oblastí je organizována v rámci standardního rozvrhu jednotlivých vyučovacích hodin. K naplňování pedagogického záměru školy přispívá i zařazení specifického předmětu charakteristického pro waldorfskou pedagogiku – kreslení forem, a využívání prvků eurytmie.

Sledované vzdělávání na prvním i druhém stupni základní školy pravidelně začínalo ranním kruhem za přítomnosti všech žáků a pedagogů školy, který se zaměřoval na rozvoj hudebních dovedností žáků a osobnostní výchovu. Pedagogové svým vstřícným přístupem přispívali k vytvoření bezpečného a podporujícího prostředí, které motivovalo žáky k aktivnímu zapojení do výuky. Ve třídách byla společně stanovena pravidla, která žáci ve většině případů respektovali, což přispívalo k pozitivní pracovní atmosféře. Vyučující systematicky zařazovali činnosti podporující udržení pozornosti a zmírnění únavy – rytmizaci, pohybové aktivity, zpěv a relaxační prvky. Výuka byla tematicky propojena a přirozeně integrovala více vzdělávacích oblastí. Ve všech sledovaných hodinách byl kladen důraz na práci se vzdělávacím cílem, zpětnou vazbu a formativní hodnocení, včetně sebehodnocení a vzájemného hodnocení žáků. Aplikované metody činnostního a prožitkového učení umožňovaly žákům aktivní zapojení do vzdělávání, podpořily vnitřní motivaci a propojovaly učivo s praktickým životem. Výrazným přínosem bylo též zařazování kreativních metod, které u žáků podněcovaly představivost, zároveň napomáhaly rozvoji koncentrace i zdravého sebevědomí. Učitelé využívali přírodní a názorné pomůcky, které rozvíjely jemnou motoriku i manuální zručnost. Výuka byla převážně organizována frontálně s doplněním samostatné práce. Méně často měli žáci příležitost k rozvoji vzájemné komunikace a spolupráce prostřednictvím kooperativních forem práce. Individuální přístup k žákům, včetně žáků se SVP, byl zajišťován prostřednictvím diferencované výuky, gradace úkolů a cílené podpory asistentek pedagoga. Jejich účelná spolupráce s učiteli přispívala k plynulé organizaci výuky i efektivnímu naplňování vzdělávacích cílů. Použití digitálních technologií bylo méně časté. Příležitost ke zlepšení lze spatřovat v práci žáků s informačními zdroji a vedení je k tomu, aby různé informační zdroje včetně digitálních technologií dokázali samostatně využívat pro vyhledávání, třídění a analýzu informací při řešení zadaného úkolu.

Rozvoj klíčových kompetencí a gramotností byl ve sledované výuce podporován napříč vzdělávacími oblastmi. Čtenářská gramotnost byla systematicky rozvíjena pravidelným předčítáním příběhů, čtením s porozuměním a prezentací výstupů před spolužáky. Žákům byla dostupná školní knihovna, která je motivovala k vlastní četbě. Úroveň čtenářských dovedností byla v některých třídách rozdílná, výuka však směřovala k jejich postupnému vyrovnávání. V matematice byly cíleně rozvíjeny logické operace, prostorová představivost i finanční gramotnost prostřednictvím praktických úkolů – např. práce s fiktivními penězi a odhady cen reálných předmětů. Výuka informatiky podporovala informatické myšlení, neboť zadané úkoly vyžadovaly vyhledávání a třídění dat. V oblasti jazykových kompetencí žáků se pozitivně projevoval motivující přístup učitelů, výuku se dařilo vést v cizím jazyce. Byly aplikovány metody podporující komunikaci mezi žáky, někteří žáci však verbálně reagovali v menší míře. Pracovní kompetence žáků byly rozvíjeny jak při manuálních činnostech, tak při péči o pracovní prostředí. Výchova k odpovědnosti a bezpečnému chování při mimořádných událostech byla tematicky začleněná do výchovy ke zdraví.

V hudební výchově žáci aktivně vyjadřovali své emoce pohybem, rytmem i zpěvem, pracovali se zvukem, a rozvíjeli tak své estetické a sociální kompetence.

Zájmové vzdělávání ve školní družině probíhalo v podnětném, vstřícném a přátelském prostředí. Vychovatelky ve spolupráci s asistentkami pedagoga vytvářely vhodné podmínky pro relaxaci žáků, v jejímž rámci měli možnost samostatně si volit odpočinkové aktivity podle vlastních zájmů a aktuálních potřeb. Žáci se aktivně zapojovali do výtvarných, kreativních činností a individuálně zvolených aktivit. Součástí nabídky byly také tematicky zaměřené činnosti podporující environmentální výchovu. Realizované činnosti přispívaly k rozvoji sociálních, výtvarných a environmentálních dovedností. Žáci projevovali o nabízené aktivitě zájem a během pobytu ve školní družině působili spokojeně.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola věnuje velkou pozornost spolupráci a komunikaci se zákonnými zástupci. Rodiče jsou pravidelně informováni o činnosti školy, průběhu a výsledcích vzdělávání žáků prostřednictvím elektronických prostředků (e-mailová komunikace, webové stránky, sociální sítě), tzv. „zlatých sešitů“, které mají funkci žákovských knížek, i osobního setkávání. Kromě společných třídních schůzek a individuálních konzultací probíhají i tzv. tripartitní setkání s cílem zhodnotit individuální pokrok žáka v daných oblastech a diskutovat eliminaci případných problémů. Komunitní ráz školy je podporován prostřednictvím školních a třídních tradic a pravidelných měsíčních slavností, které škola spolupřepřádá se spolkem rodičů „Waldorf pro Znojensko“. Zájemce o přihlášení dítěte ke vzdělávání škola podrobně seznamuje se svojí vizí, s principy waldorfské pedagogiky a charakterem výuky.

Žáci jsou průběžně i na vysvědčení hodnoceni slovně. Slovní hodnocení na vysvědčení je komplexní – zahrnuje oblast vzdělávacích výsledků (např. dosaženou úroveň znalostí, dovedností a individuální pokrok) i oblast sociálních kompetencí (např. přístup k učení, míru aktivity, schopnost spolupráce v kolektivu). Pedagogové získávají zpětnou vazbu o výsledcích vzdělávání žáků během výukových činností, z analýzy epochových sešitů, ústního i písemného prověřování znalostí, referátů a žákovských projektů. Vzhledem k termínu zahájení činnosti školy při celkovém hodnocení výsledků vzdělávání lze vycházet pouze z jednoho klasifikačního období (první pololetí školního roku 2024/2025), kdy všichni žáci dosáhli celkového hodnocení „prospěl“. Žákům ohroženým školní neúspěšností a s odlišným mateřským jazykem se pedagogové věnují individuálně v hodinách a nabízejí jim doučování, připravují diferenciované úkoly, zpracovávají plán pedagogické podpory, osvědčuje se i zvýšená spolupráce se zákonnými zástupci. Neomluvená absence se ve škole nevyskytuje, ojedinělý výskyt vysoké absence škola účinně řešila se zákonnými zástupci. Žáci jsou motivováni zejména pozitivní zpětnou vazbou a četnými pochvalami, kázeňské opatření škola udělila prozatím v jednom případě.

Vhodné podmínky jsou ve škole nastaveny také pro rozvoj nadání žáků. Žáci se aktivně zapojují do vědomostních a dovednostních soutěží a olympiád na školní i vyšší úrovni, v některých z nich dosahují velmi dobrých výsledků. Zaměření olympiád a soutěží je všestranné, což příznivě podporuje osobnostní rozvoj každého žáka (matematické, literární, recitační, výtvarné, pěvecké, sportovní aj.). Žáci prokazují dobré výsledky v oblasti rozvoje komplexních kompetencí při častých projektech a při prezentaci ročníkových prací.

Vedle zákonných zástupců, které škola považuje za velmi důležité partnery ve výchově a vzdělávání, se jí daří již od počátku své činnosti rozvíjet mnohočetnou spolupráci s dalšími místními i regionálními institucemi a organizacemi. Účastní se akcí pořádaných městem Znojmo v rámci komunitního plánování, využívá nabídky vzdělávacích programů

znojenské knihovny, muzea, divadla a dalších organizací. Škola udržuje úzký kontakt s „Lesním klubem Svatojánek“, neboť odtud přechází velká část žáků do prvního ročníku. S „Montessori dětskou skupinou Dobromysl“ se propojuje prostřednictvím společných slavností a odborných přednášek pro rodiče.

Závěry

Silné stránky

- Vedení školy uplatňuje realistickou a promyšlenou koncepci, která je v souladu s pedagogickým směřováním školy. Pedagogové se s touto vizí ztotožňují, což se pozitivně odráží v jejich aktivním zapojení do dalšího vzdělávání v oblasti waldorfské pedagogiky a vzájemném sdílení odborných zkušeností. (1.1, 3.5)
- Manažerský a pedagogický rozvoj ředitelky školy má efektivní dopad na kvalitu řízení vzdělávání. Jeho součástí jsou aktivity spojené s výměnou zkušeností s jinými školami podobného typu. (2.5)
- Promyšlená výuka v základní škole důsledně naplňuje principy waldorfské pedagogiky. Vzdělávací proces je zaměřen na činnostní a prožitkové učení, s důrazem na rozvoj tvořivosti a manuálních dovedností žáků. (4.1)
- Díky účelné spolupráci učitelů s asistenty pedagoga je zajištěn individuální přístup k žákům. (3.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Ve výuce byli žáci jen v malé míře vedeni k samostatné práci s různými zdroji informací. (4.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Ve výuce častěji vést žáky k samostatné práci s různými zdroji informací.
- Rozvíjet spolupráci a vzájemnou komunikaci žáků častějším zařazováním kooperativních výukových forem (prací ve dvojicích a skupinovou prací).

Pro účely zvýšení dotací právnická osoba vykonávající činnost školy dosahuje výsledků hodnocení požadovaných dle § 5 odst. 3 písm. b) zákona č. 306/1999 Sb., o poskytování dotací soukromým školám, předškolním a školským zařízením, ve znění pozdějších předpisů.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 14 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření

k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Údaje o škole z rejstříku škol a školských zařízení a z výkaznictví školy (k termínu inspekční činnosti)
2. Dokumentace týkající se koncepce, řízení a autoevaluace školy
3. Dokumentace školy podle § 28 odst. 1 školského zákona (k termínu inspekční činnosti)
4. Informace o škole a jednotlivých žácích (webové stránky, epochové sešity, žákovské knížky „zlaté sešity“ aj.)
5. Dokumentace školního poradenského pracoviště
6. Dokumentace školy k posouzení ekonomických podmínek, zajištění školního stravování a bezpečnosti žáků v době jejich pobytu ve škole (k termínu inspekční činnosti)

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna v Registru inspekčních zpráv na webových stránkách České školní inspekce www.csicr.cz.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Markéta Šustrová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Pavlína Zámečníková, školní inspektorka

Mgr. Marcela Hanáková, školní inspektorka

13. 6. 2025